

El geperut de Notre Dame

(*The hunchback of Notre Dame*) de Walt Disney

Josep Carles Romaguera

La trentaquatrena estrena de la companyia Disney és un nou i arriscat pas, que va més enllà del que es va aconseguir amb *Toy Story*, i que no traveja, sinó que es converteix en una nova mostra de l'esperit innovador que hi ha en la producció disneyana. *The hunchback of Notre Dame* presenta una dificultat com és l'adaptació de la novel·la de Victor Hugo i, d'això se'n deriva la compromesa situació d'haver de decidir entre l'estricta fidelitat per l'origi-

nal literari- en *Pocahontas* hi havia el problema de fer conciliar el rigor històric amb l'espectacle-; o per aportar una visió menys hugoniana sobre el clàssic de la literatura francesa i destinar-la a complir l'objectiu principal: l'entreteniment del públic. La solució davant el problema torna a ser, com en el cas anterior, una postura intermitja: la pel·lícula adquireix una perspectiva tràgica (heredada de la novel·la) davant els fets que succeeixen, un aire tràgicament romàntic difícil de veure a Disney i dirigit cap a un públic més adult; però també ens trobam enfront de la manipulació dels fets, sense infantilitzar-los de manera extrema, per tal que

de films amb un tractament més seriós com pot ser *The Lion King* (una excel·lent pel·lícula) o la irregular *Pocahontas*. *The hunchback of Notre Dame* s'inclouria dins aquest darrer grup i seria el film que copsaria el més alt nivell.

La pel·lícula conté elements que, fins a la data, no es solien trobar en produccions de la casa. La configuració dels personatges no ha estat, endolcida com en anteriors films; tan sols Quasimodo ha deixat de ser un horrible freak i s'ha convertit en un monstre desgraciat, però bondados i de gran cor. En canvi la perturbadora presència del jutge Frollo ens mostra un

inquisidor que vol exterminar els gitans; el personatge és d'una gran complexitat com ho demostra el fet de voler desfer-se del que és el seu objecte del desig. Aquest resulta ser una gitana, Esmeralda, que es distancia dels personatges femenins de Disney tant per la seva imatge plena d'eroticisme i marcant pit com per la seva personalitat forta i arrogant. Phoebus és el típic heroi i per tant resulta tenir menys interès. A part dels personatges, hem de destacar la forma com en el film s'aprofi-

ten tots els elements del llenguatge cinematogràfic: el magnífic muntatge del pròleg amb l'entrada del jutge Frollo a cavall i perseguint la mare de Quasimodo pels carrers de París; les impressionants panoràmiques resulten ser unes brillants seqüències on resalta la utilització de les masses - la celebració de la Festa dels Bojos amb unes 8000 persones - i la batalla final, per exemple.

Segurament el virtuosisme tècnic i visual no sorprengui com abans; en canvi sí suposen una novetat interessant algunes escenes d'un elevat contingut sexual i violent: la seqüència en què Frollo troba Esmeralda a la catedral, lloc on no la pot arrestar: el jutge li ensuma el cabell i, per l'esquena li afeerra el coll; el número musical "llum celestial/foc infernal" - que em sembla en part innecesari i redundant encara que sigui dels millors- en què Frollo confessa la seva passió

per Esmeralda davant el foc que adquireix formes fantasmagòriques; la humiliació a la qual és sotmès Quasimodo on les tomàtiques que li llança el públic i el gep despulpat provoca un efecte de sang que esgarrafa. Podríem seguir enumerant multitud de qualitats que la pel·lícula posseeix (a més d'algunes errades menors) i possiblement no acabariem: les lliçons gramaticals que reb Quasimodo de Frollo i la comparació entre els gitans i les formigues són producte d'un guió i uns diàlegs molt elaborats. Tot això i molt més fan que *The hunchback of Notre Dame* sigui una més que excel·lent mostra de l'animació en particular i del cinema en general. ❖

